

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/306/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207856
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8319207856.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. I. P., nar. XX.XX.XXXX, do dosiahnutia jej plnoletosti zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti otca U.. A. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. A. XXX/XX, S.D., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Martou Maruniakovou, s.r.o., Sov. hrdinov 200/33, Svidník, o návrhu matky A.. J. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, právne zastúpenej Mgr. Petrom Troščákom, advokátom, Hlavná 50, Prešov, o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

- I. Návrh matky na zvýšenie výživného od 25.10.2019 do 20.08.2020 z a m i e t a .
- II. Konanie o zvýšenie výživného od 21.08.2020 z a s t a v u j e .
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 25.10.2019 bol súdu doručený návrh matky, podaný prostredníctvom jej právneho zástupcu, ktorým navrhol, aby súd ... „zmenil výživné určené rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P/1/2018 zo dňa 1. 3. 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24CoP/48/2019 zo dňa 26. 9. 2019 a zvyšuje výživné zo strany otca na mal. I. P., nar. XX. X. XXXX zo sumy 200 € mesačne na sumu 275 € mesačne, počínajúc dňom podania návrhu do budúca, ktoré je otec povinný platiť do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dĺžné výživné je otec povinný uhradiť k rukám matky do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania“.

2. Návrh bol odôvodnený tak, že odvolací súd v svojom rozhodnutí zo dňa 26.09.2019 konštatoval v bode 16, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadal na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Matka zabezpečuje maloletej osobnú starostlivosť, čím aj takýmto spôsobom plní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť. V bode 17. odvolací súd zdôraznil, že výška výživného je otázkou individuálneho posúdenia v každom prejednávacom prípade. Napriek uvedenému, vychádzajúc z rozhodovacej praxe súdov v poslednom období, by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20 - 30% jeho priemerného čistého mesačného príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb). Hoci na území SR neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať, je možné ako pomocné kritérium vzhľadom na podobnosť právneho prostredia pri určovaní jeho výšky zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti“ (<https://justice.cz/web/msp?clanek=opatrovnicka-agenda>), podľa ktorého vekovej kategórii oprávneného dieťaťa 15 - 17 rokov zodpovedá 16 - 22 % čistého príjmu povinného rodiča. Je stanovená spodná a horná hranica, pričom

spodná hranice bude využitá najmä v prípadoch, kedy povinný má viac ako jednu vyživovaciu povinnosť. V bode 18. mal odvolací súd konštatovať, že v prejednávacom prípade príjem otca predstavuje jeho priemerný mesačný príjem zo zamestnania sumu 1 250,- eur. Kritériám uvedeným v predchádzajúcom odseku podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá stanovenie výživného vo výške 200,- eur mesačne, čo predstavuje 16 % čistého príjmu otca a pri zohľadnení jeho ďalšej vyživovacej povinnosti predstavuje spodnú hranicu rozmedzia odporúčenej výšky výživného. V bode 19. mal odvolací súd dospieť k záveru, že je potrebné rozsudok postupom podľa § 388 CSP zmeniť a zaviazať otca prispievať na výživné na mal. P. sumou 200,- eur mesačne, počnúc dňom 1.1.2018 do budúca, pričom z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu z 26.09.2019 vyplynulo, že bola využitá spodná hranica čistého príjmu otca (ako povinného rodiča) z úrovne 16 až 22 %, a to po zohľadnení toho, že otec má okrem vyživovacej povinnosti k mal. I. aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére A.. Využitie spodnej hranice v prípade maloletej I. teda ovplyvnila skutočnosť, že otec má okrem vyživovacej povinnosti k I. aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére A.. Na Okresnom súde Svidník je pod sp. zn. 3Pc/9/2019 vedené konanie o návrhu matky o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoletú dcéru A. a v tomto konaní plnoletá dcéra A. oznámila, že v júni 2019 ukončila vysokoškolské štúdium a od začiatku septembra 2019 je zamestnaná ako učiteľka na jednej zo základných škôl v Z., čím potvrdila zánik vyživovacej povinnosti oboch rodičov (matky a aj otca) k nej.

Keďže plnoletá dcéra A. žila u otca, s matkou žiadnym spôsobom nekomunikuje, a ani jej neoznámila zánik vyživovacej povinnosti bezodkladne, teda pred dňom 27.09.2019, čím matka touto informáciou nedisponovala, bolo povinnosťou otca, aby v priebehu odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 24CoP/48/2019 túto závažnú skutočnosť oznámil odvolaciemu súdu, keďže mala mať nesmierny význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu.

Návrh bol ďalej odôvodňovaný tak, že vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu z 26.09.2019 je zrejmé, že došlo k zmene pomerov na strane otca, pretože otcovi odpadla (zanikla) jedna vyživovacia povinnosť na plnoletú dcéru A., v dôsledku čoho otcovi odpadol tento nevyhnutný výdavok, preto mu každý mesiac ostáva viac finančných prostriedkov z jeho príjmu a je nevyhnutné využiť hornú hranicu čistého príjmu otca - povinného rodiča, teda posunúť sa v rámci vymedzenej úrovne (16 až 22 % čistého príjmu) zo spodnej hranice 16 % na hornú hranicu 22 %, lebo otec okrem vyživovacej povinnosti k mal. I. už nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, lebo vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére A. mu definitívne zanikla. Využitím východísk a matematických operácií prevzatých z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je potrebné dôjsť k záveru, že otec by mal platiť výživné na mal. I. v rozsahu 22 % jeho čistého príjmu (cca 1 250,- eur), čo predstavuje sumu 275,- eur mesačne.

3. K návrhu na zvýšenie výživného sa vyjadril otec podaním zo dňa 27.12.2019 (č.l. 26), v ktorom uviedol, že dôvodom na zvýšenie výživného má byť skutočnosť, že na strane otca malo dôjsť k zmene pomerov v tom, že mu mala odpadnúť vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére A., ktorá s ním aj naďalej žije v spoločnej domácnosti. K tejto skutočnosti otec uviedol, že aj na strane matky došlo k zmene pomerov v tom, že matke odpadla povinnosť platiť súdom určené výživné na dospelú dcéru A., čím matke z jej príjmu ostáva každý mesiac viac finančných prostriedkov a otec uviedol, že súčasnú výšku výživného pre I. považuje za dostatočne vysokú, preto podľa jeho názoru by sa nemala meniť, lebo výška výživného je ovplyvňovaná ako na strane výživou oprávneného, tak aj na strane povinného. Otec v podaní uvádzal, že má s obidvoma dcérami veľmi dobrý vzťah a snaží sa pre nich robiť všetko, čo je v jeho silách a chce aby boli v živote čo najšťastnejšie, nie len čo sa týka finančných potrieb ale aj potrieb kultúrnych, športových aj iných, preto dúfa, že po zvážení súd ponechá výživné na doteraz určenej výške. K návrhu na zvýšenie výživného bolo doručené aj vyjadrenie právnej zástupkyne otca zo dňa 17.09.2020 (č.l. 71), v ktorom poukázala na skutočnosť, že I. P. dňa 20.08.2020 dosiahla plnoletosť, čím dochádza k procesnej zmene v tom, že dieťa prestáva byť v konaní zastúpené a záleží od jeho vôle, či chce pokračovať v uplatňovaní nároku na výživné. V prípade, že plnoleté dieťa prejaví vôľu nepokračovať vo vymáhaní nároku na čas po plnoletosti, bude súd rozhodovať o výživnom na základe matkou podaného návrhu iba za obdobie do 20.08.2020. Návrh na zvýšenie výživného matka podala po uplynutí jedného kalendárneho mesiaca po skončení konania, ktoré tomuto konaniu predchádzalo. Návrh na zvýšenie výživného odôvodňuje matka tým, že súdy pri rozhodovaní vychádzali zo skutočnosti, že otec má vyživovaciu povinnosť na dve deti. Matka v návrhu tvrdí, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu to už nebola pravda, lebo podľa nej vyživovacia povinnosť na staršiu dcéru A. zanikla v mesiaci september 2019.

Dôvodom na zmenu právoplatného rozhodnutia súdu by teda podľa matky mala byť zmena na strane otca, pričom matka zabudla uviesť, že ak by z tohto dôvodu došlo k zmene pomerov na strane otca došlo by k rovnakej zmene pomerov aj na strane matky. Odôvodnené potreby maloletej preukazované v predchádzajúcom súdnom konaní sa od posledného právoplatného rozhodnutia súdu o výživnom nezmenili, pričom výživné na dieťa je určené pre potreby dieťaťa a nie pre potreby matky a základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa, pričom nedošlo k zmene pomerov na strane otca.

Matka neuviedla dôležitú skutočnosť, a to že v máji 2019 podala na Okresný súd Svidník návrh na zrušenie výživného na staršiu dcéru A., ktoré bolo určené matke vo výške 180,- eur a zároveň sa domáha, aby jej dcéra vrátila spotrebované výživné od roku 2016 z dôvodu, lebo podľa názoru matky už vtedy bola spôsobilá sa sama živiť. K žiadnej zmene pomerov na strane otca ani dieťaťa, ktoré by odôvodňovalo zásah do právoplatného rozhodnutia súdu, nedošlo, došlo na strane matky, lebo matka v konaní žiadala o zvýšenie výživného aj preto, že jej vznikla vyživovacia povinnosť na staršiu dcéru vo výške 180,- eur, čím matke stúpili jej náklady. Keďže matka vedie s dospelou dcérou A. súdne spory o vrátenie spotrebovaného výživného od roku 2016, v mesiaci jún 2019 vrátila A. matke pomernú časť zaplateného výživného vo výške 144,- eur a matka odvtedy výživné neplatí, pričom túto skutočnosť matka v súdnom konaní zatajila, teda na strane matky došlo k zmene, ktorá odôvodňuje práve naopak zníženie už teraz určeného výživného, keďže sa vzhľadom na jej príjem podstatne zlepšili jej majetkové pomery a matka odmietala platiť výživné, ktoré platila až na základe výkonu exekúcie, po opakovaných sťažnostiach. Advokátka otca vo vyjadrení uvádzala, že otec sa vždy staral o obidve dcéry. Matka opiera svoj návrh o časť odôvodnenia odvolacieho súdu, ktorý ako pomôcku na určenie výšky výživného použil percentuálne vyjadrenie od 16 do 22 % z čistého príjmu, kde súd prihliada aj na to, že otec má dve vyživovacie povinnosti. Odvolací súd však vo svojom odôvodnení v bode 17 v prvom rade zdôrazňuje, že v zmysle platnej zákonnej úpravy je výška výživného otázkou individuálneho posúdenia v každom prejednávacom prípade s poukazom na to, že percentuálne rozpätie určené súdnou praxou je potrebné modifikovať vzhľadom k potrebám oprávnených ale aj povinných osôb. Pre otca nebolo skončenie vysokej školy a ani vznik pracovného pomeru A. skončením vyživovacej povinnosti, lebo prvú mzdu dostala A. až v mesiaci október 2019 a nemala kde bývať v mieste pracoviska a pri prenájme bytu bolo potrebné zaplatiť dva mesiace vopred, čo uhradil jej otec. Otec doteraz uhrádza mesačne splátku za študentskú pôžičku A. vo výške 24,- eur a uhrádza je mobilný telefón, naopak matka vymáha od A. spotrebované výživné v mesačnej výške 180,- eur za obdobie od 27.9.2016 do právoplatnosti rozsudku, čo je minimálne 6 480,- eur a v prípade, ak by súd návrhu matky vyhovel, opäť by bola dospelá A. odkázaná na svojho otca, pričom do tejto situácie ju dostáva samotná matka. Vzhľadom na správanie matky voči staršej plnoletej dcére A., advokátka otca vyslovila obavu, že prvoradým cieľom podania návrhu na zvýšenie výživného je, aby sa matka nemusela podieľať, alebo čo najmenej, na výžive už plnoletej I., kedy osobná starostlivosť už nemusí byť významnou zložkou starostlivosti o dieťa, preto navrhla návrh matky zamietnuť.

4. Súd doplnil dokazovanie na pojednávaní konanom dňa 22.09.2020, na ktorom matka uviedla, že na podanom návrhu trvá a po zisťovaní súdom, či matke odpadla vyživovacia povinnosť k staršej dcére A. matka uviedla, že konanie, ktoré je vedené na OS Svidník pod sp.zn. 3Pc/9/2019, v tomto konaní je posudzovaný návrh matky na zrušenie vyživovacej povinnosti voči staršej dcére A. a konanie bolo minulý rok ukončené a matke odpadla vyživovacia povinnosť k dcére A. v rozsahu 180,- eur. Právna zástupkyňa otca uviedla, že zotrávajú na svojom písomnom vyjadrení s uvedením, že v čase posledného zvyšovania vyživovacej povinnosti matka odôvodňovala svoj návrh tým, že jej sa zvýšili výdavky na staršiu dcéru, pričom táto vyživovacia povinnosť matke zanikla, preto naopak, dnes má matka viac finančných prostriedkov na výživu plnoletej mladšej I..

Právny zástupca matky na tomto pojednávaní spresnil vyjadrenie matky v tom, že konanie o zrušení výživného voči staršej A. skončené nie je, ale počas konania mala A. oznámiť, že od matky nežiada jej participovanie na výžive, lebo sa v septembri 2019 zamestnala. V tomto konaní si matka uplatňuje nárok na spotrebované výživné a z tohto dôvodu konanie ešte nie je skončené. Matka bola vyzvaná na preukázanie zvýšených výdavkov na I., ktoré dovtedy súdu preukázané neboli. Na pojednávaní konanom dňa 21.04.2021 právny zástupca matky aj I. uviedol, že otec dal I. podpísať späťvzatie konania, v ktorom je vymáhané dlžné výživné. Otec uviedol, že dlžné výživné priznané právoplatným rozhodnutím súdu v krátke dobe doplatí a uviedol, že trovy konania už zaplatil a doklady o tom súdu preukáže. Tohto pojednávania sa zúčastnila aj plnoletá I., ktorá na pojednávaní so slzami a veľmi emotívne uviedla, že nechce, aby boli vedené spory medzi rodičmi, lebo ona tým veľmi trpí a má pocit, že sa z toho aj

zrúti. Pojednávania konaného dňa 11.05.2021 sa zúčastnili iba rodičia, právni zástupcovia a kolízny opatrovník a pojednávanie prebehlo bez prítomnosti I. (lebo účasť na pojednávaní ju veľmi rozrušila s vysvetlením súdu, že je jej právom byť prítomná na súdnom pojednávaní a súd si jej osobnú účasť vyžadovať nebude). Matka potvrdila, že otec nemá dlh na výživnom, lebo bol doplatený, vrátane trov exekučného konania. Advokát matky aj I. na podanom návrhu na zvýšenie výživného trval s uvedením, aby prednes I. na ostatnom pojednávaní nebol brany ako späťvzatie návrhu na zvýšenie výživného a uplatnil si náhradu trov konania. Advokátka otca navrhla, aby súd návrh na zvýšenie výživného zamietol pre nesplnenie hmotnoprávných podmienok s uvedením, že k výdavku doloženému v konaní na úhradu vodičského preukazu, na tomto boli rodičia dohodnutí tak, že vodičský preukaz I. zaplatí matka a A. vodičský preukaz uhradí otec, trov konania si neuplatnila.

5. Podľa § 62 odsek 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 4 a 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 odsek 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom je možné zmeniť, ak sa zmenia pomery. Výživné je možné zmeniť v prípade zmeny pomerov, ktoré môžu nastať tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletých detí. Na strane dieťaťa dochádza k zmene pomerov pomerne často. Základná zmena sa týka veku dieťaťa. Je prirodzené, že s pribúdajúcim vekom dieťaťa rastú aj náklady na jeho výchovu a výživu.

Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ust. § 230 CSP i ust. § 78 ods. 1 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“). CSP v uvedenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka res iudicata - veci rozhodnutej). CMP však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať, konkrétne ust. § 121 CMP, ktoré umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa zmenili pomery. Za zmenu pomerov možno považovať okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie rozsahu vyživovacej povinnosti (zásada „rebus sic stantibus“).

6. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom

predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo na strane povinného rodiča. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa a s tým spojený nárast nevyhnutných nákladov, trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa, podstatné zvýšenie či zníženie pravidelného príjmu jedného z rodičov.

7. Pri posudzovaní je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Samotná úvaha o tom, že doterajšie výživné je neprimerané, nestačí. Relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu na zvýšenie výživného je nielen to, či sa výrazne, trvalo, nie krátkodobo alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom.

8. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti na mal. dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, pracovnými skúsenosťami, vzdelaním a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru (existenciou pracovných príležitostí), primeraných daným schopnostiam, resp. vlastnostiam rodičov.

9. V prejednávanej veci súd zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/1/2018 od posledného rozhodnutia súdu (odvolacieho súdu), ktorý rozhodol dňa 26.09.2019, do podania ďalšieho návrhu na súd dňa 25.10.2019, uplynula doba ani nie jedného kalendárneho mesiaca, preto súd skúmal zmenu pomerov účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhláseného predchádzajúceho rozsudku. Obaja rodičia pracujú v rovnakých zamestnaniach ako v predchádzajúcom posudzovanom konaní, teda k zmene na strane rodičov nedošlo. Argumentácia advokáta matky, že došlo k zmene na strane otca v tom, že otcovi zanikla vyživovacia povinnosť k plnoletej A., čím mu odpadol nevyhnutný výdavok, preto má každý mesiac viac prostriedkov zo svojho príjmu a súd má prijať záver, že otec má platiť 22 % zo svojho príjmu (ktorý je vo výške 1 250,- eur, sumu 275,- eur mesačne) neobstojí, lebo z pripojených spisov bolo zistené, že po rozvode manželstva rodičov si rodičia deti pochádzajúce z manželstva „podelili“ tak, že matka po rozvode zabezpečuje starostlivosť o mladšiu I. (oprávnenú v tomto konaní) s určením vyživovacej povinnosti otca (200,- eur mesačne v ostatnom rozhodnutí odvolacieho súdu z 26.09.2019) a otec zabezpečoval starostlivosť o staršiu A. s určením vyživovacej povinnosti matky v rozsahu 180,- eur mesačne, preto ak otcovi mala zaniknúť vyživovacia povinnosť k staršej dcére v júni 2019, aj matka prestala od júna 2019 dospelaj dcére prispievať na jej výživu v rozsahu určenom súdom 180,- eur. Matka na pojednávaniach potvrdila, že na Okresnom súde vo Svidníku prebieha konanie o zrušenie vyživovacej povinnosti k A. sp. zn. 3Ps/9/2019 (o ktorom zatiaľ rozhodnuté nebolo), ale zo zápisnice z pojednávania zo dňa 27.09.2019 (č.l. 90) vyplynulo, že dospelá A. na tomto pojednávaní uviedla, že súhlasí s tým, aby došlo k zrušeniu matkinej vyživovacej povinnosti k 06.06.2019.

10. Povinnosť vyživovať svoje biologické deti alebo osvojené deti majú rodičia od momentu narodenia dieťaťa až do momentu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Táto povinnosť je plnená spravidla naturálnou formou, keď rodičia žijú s dieťaťom (zabezpečením bývania, stravy a ostatných potrieb). Určovanie výživného súdom nastáva najmä v prípade rozchodu alebo rozvodu rodičov, alebo ak rodič z iného dôvodu neplní vyživovaciu povinnosť dobrovoľne. Moment zániku vyživovacej povinnosti nie je a ani nemôže byť pevne daný. Nie je to teda automaticky pri dosiahnutí plnoletosti alebo ukončení vysokej školy. Pri posudzovaní, či vyživovacia povinnosť stále trvá, sú hodnotené schopnosti dieťaťa živiť sa, a nie jeho reálne príjmy.

11. V danom prípade posudzujúc okolnosti majúce vplyv na zmenu výživného, súd posudzoval aj skutočnosť, že otec aj po skončení štúdia v mesiaci jún 2019 staršej z detí A. naďalej ekonomicky pomáha, čo preukázal úhradami za nájom a splácaním pôžičky z fondu na podporu vzdelávania, naopak matka sa v konaní o zrušenie výživného domáha nielen zrušenia vyživovacej povinnosti, ale aj vrátenia spotrebovaného výživného voči svojej A..

12. Súd zisťoval zmenu pomerov aj na strane I. a ani k tejto zmene nedošlo, lebo študuje na rovnakej škole a má výdavky rovnaké ako v konaní, ktoré bolo posudzované naposledy, preto súd návrh matky na zvýšenie výživného od podania návrhu na súd do dosiahnutia plnoletosti I. zamietol.

13. Podľa § 155 CMP, konanie sa začína len na návrh.

Podľa § 157 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

14. V priebehu konania maloletá I. nadobudla plnoletosť a keďže konanie o výživnom pre plnoleté osoby je konaním návrhovým, na pojednávaní, ktorého sa I. zúčastnila veľmi emotívne (zrejme zo záznamu súdneho pojednávania) súdu oznámila, že nechce, aby boli vedené spory medzi rodičmi, lebo ona tým veľmi trpí. Súd tento prejav dospelaj posúdil podľa obsahu tak, že si neželá pokračovať v tomto konaní v súlade s ust. § 29 CMP, podľa ktorého môže počas konania navrhovateľ zobrať návrh na začatie konania späť a to celkom alebo sčasti, preto súd konanie o zvýšenie výživného od 21.08.2020 zastavil.

15. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.